

— Гаразд, то як ми можемо допомогти тим людям?
— Ми створимо САНЛ! — заявило мишеня.
— Що-що? — разом спитали Берта з Гоєю, бо для обох це була несподіванка.
— Секретну Агенцію Написання Листів! — розбірливо й повільно вимовив Людвік.
Ця думка навідала його лише годину тому, але він був переконаний, що вона золота.

Мабуть, відомо, що вам додому листи приносять листоноші. Проте, можливо, не всі чули про містечко, в якому на пошті щодночі трудяться справжні миші. Вони дбають, щоб жодний лист не загубився. І цікавляться справами людей. Виявляється, що не всі у цьому містечку щасливі, тому мишки одразу складають план, щоб це виправити. Звісно, що вони все робитимуть на свій лад і дуже весело!

ISBN 978-617-614-393-2

9 786176 143932

Ігнє Зарамбайте

Секретна агенція написання листів

ЧОРНІ ВІВЦІ®

Ігнє Зарамбайте

Секретна агенція написання листів

Ілюстраторка
Грета Аліце

*Секретна агенція
написання
листів*

УДК 821.161.2
З 34

Зарамбайте Ігне, Аліце Грета

Секретна агенція написання листів / Ігне Зарамбайте, Грета Аліце; пер. з литовської Беатріче Белявців. — Чернівці : Книги — XXI, 2022. — 88 с.

ISBN 978-617-614-393-2

Це вже друга розповідь литовської письменниці Ігне Зарамбайте про поштових мишок Берту Довгохвосту, Людвіка Мокренського та Гою, яка ще без прізвища, але сильно мріє одного дня його отримати. Побачивши, що не всі мешканці містечка щасливі, потішні мишки вирішують їм допомогти. Спочатку не всі задуми втілюються вдало, однак через це тільки цікавіше й веселіше.

Письменницю Ігне Зарамбайте читачі та літературні критики вже оцінили за книжки для дітей і підлітків: «Ельзе і таємниця старого маєтку», «Чарівні чоботи дідуся», «Ганчіркова лялька», «Чорноводні», «Лист Еміля». У літературній казці «Секретна агенція написання листів» описані нові пригоди кмітливих мишок, з якими ми вже познайомилися у книжці «Лист Еміля», але обидві історії можна читати й не по черзі. Книжка ілюстрована барвистими ілюстраціями художниці Грети Аліце.

The translation and the publication of this book was supported by Lithuanian Culture Institute.
Переклад та видання цієї книжки здійснено за підтримки Lithuanian Culture Institute.

Text copyright © Ignė Zarambaitė

Illustrations copyright © Greta Alice

**Originally published in Lithuania in 2021 by Nieko rimto,
Dūmų str. 3A, LT-11119 Vilnius, Lithuania.**

Усі права застережено. Жодну частину з цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмової згоди правовласників.

© Видавництво «Книги — XXI»,
видання українською мовою, 2022
© Беатріче Белявців, переклад, 2022

Ігне Зарамбайте

Грета Аліце

Секретна агенція написання листів

Переклад з литовської Беатріче Белявців

Зміст

Вступ	7
З чого все почалося	10
Про мишей та людей	15
Як з'явилася САНЛ	26
Про план А	30
Про план Б	35

А що далі?	44
Розвідка	50
І який той план В?	61
Як Флоріан став флористом	68
Коли з поганого виходить дещо добре	71
Щаслива гуля	75
Різдво	83

Вступ

На старій пошті маленького містечка жили і працювали три мишки:

Берта Довгохвоста,

Людвік Мокренький

та Гоя. Просто Гоя, бо не всім щастить мати прізвище.

Треба зазначити, що ця трійця — особлива. Вони були непересічними мишами, ночами важко трудилися задля людей: сортували листи й посилки, — а на дозвіллі часто-густо балакали про дивні речі, вкрай не притаманні звичайним мишам.

— Як ви вважаєте, що таке щастя? — закривши товстезну книгу без малюнків, якимось запитав Людвік. — Іноді мені здається, що я вже зрозумів, а потім — знов заплутався.

— Про щастя що читай, що не читай — мусиш сам його пережити. Складно пояснити... — промовила найстарша мишка Берта. — Щастя буває тоді, коли відчуваєш повноту.

— А що таке та повнота? — не могло збагнути юне мишеня.

— Це — жити повноцінним і продуктивним життям, коли маєш усе, чого тобі треба.

— Наприклад?

— Ну, сам подумай, що для тебе найголовніше?

— Ти, Гоя і пошта.

— А ще що? Коли радіє все твоє нутро?

— Коли ми всі разом читаємо книжки, частуємося під час розмов гарячим шоколадом, як зараз. І коли я вигадую щось новеньке. Тоді я аж тремчу на радощах! Так-так! Коли моя голова переповнена ідеями, я відчуваю справжню повноту, повнішої і не буває!

— А ти, Гое?

Гоя неквапливо випила гарячий солодкий напій, вилизала горнятко й усміхаючись відповіла:

— Для мене повнота — це тепле кубло й повний живіт. А ще дні, повні різних пригод.

Роздумливо закотивши під лоба очі, Берта поцікавилася:

— На пошті ти маєш своє кубло, їжу, проте пригод тут небагато. Скажи, чи не сумуєш ти за колишнім життям на вулиці?

— Іноді. Ледь-ледь. Утім, я б не хотіла повернутися назад і щодня ризикувати життям задля смачнішого кусня. Мені достатньо, що інколи

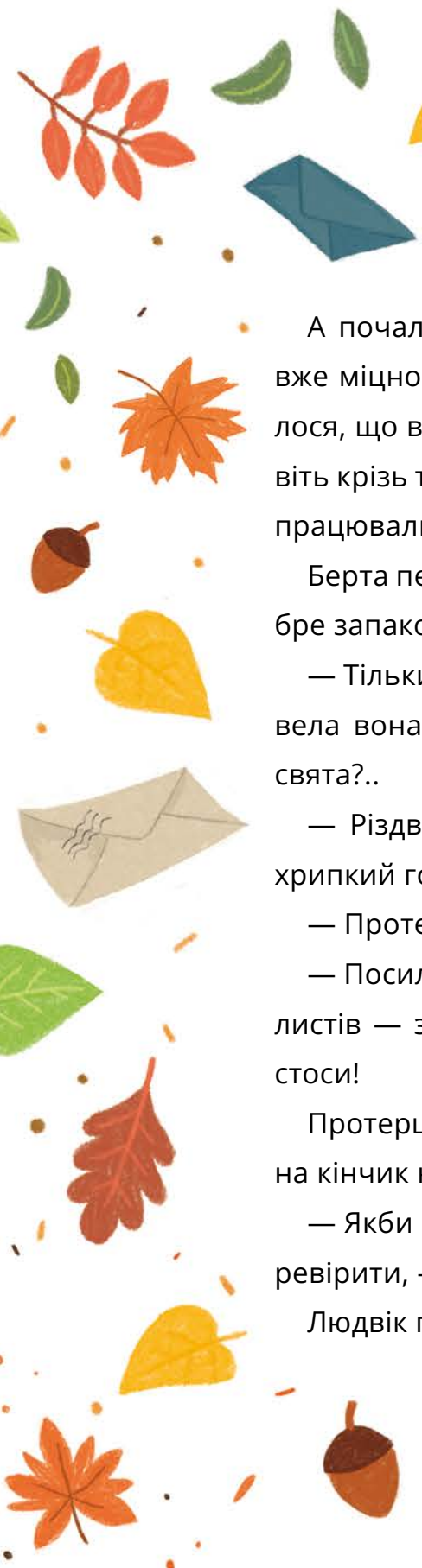
я вилажу назовні подивитися. Тепер мій дім — пошта, а ви — моя родина. Окрім цього, я маю купу пригодницьких книжок і вірю, що рано чи пізно трапиться що-небудь незвичне та цікаве.

Через годинку Людвік нагадав:

— Довгохвоста, ти ж сама ще не сказала нам, що для тебе означає повнота.

— Ах, мені це добре відомо. Це — повна пошта листів і повне серце любові! Без любові нічого б не було.

Ось такими були ці різні, кожна по-своєму мудрі миші. Чи могло їхнє життя бути нудним? І Гоя мала рацію: на них чекали цікаві пригоди. Але набагато пізніше, коли на пошті відбулося чимало змін...

З чого все почалося

А почалося все пізньої осені, тієї ночі, коли мешканці містечка вже міцно спали. По краях тротуарів шаруділо опале листя. Здавалося, що всюди проникало це загадкове неспокійне шарудіння. Навіть крізь товсті муровані стіни пошти. У той час, як і зазвичай, миші працювали, але теж щось відчували.

Берта перевіряла посилки й весь час бубніла, що те чи інше недобре запаковане або неточно зважене.

— Тільки уявіть, на цьому пакунку бракує поштової марки! — розвела вона лапками. — Всі такі неуважні! Може, через прийдешні свята?..

— Різдво лише через два місяці, — почувся з верхньої полиці хрипкий голос утомленого Людвіка.

— Проте вже так багато посилок!

— Посилки, посилки... Вони важкі, нудні, та ще й небезпечні. Зате листів — зовсім мало. Пам'ятаєш, Берто, колись їх було величезні стоси!

Протерши об полу скельця окулярів, Берта знову насадила їх собі на кінчик носа.

— Якби посипалися ще й листи, ми б точно не встигли всього перевірити, — промовила вона.

Людвік поглянув додолу на Довгохвосту.

— І що? Ну, загубилася б якась посилка — і що тут такого?

— Та що ти говориш?! Там може бути запакована дорога річ!

— Листи в будь-якому разі дорожчі за речі.

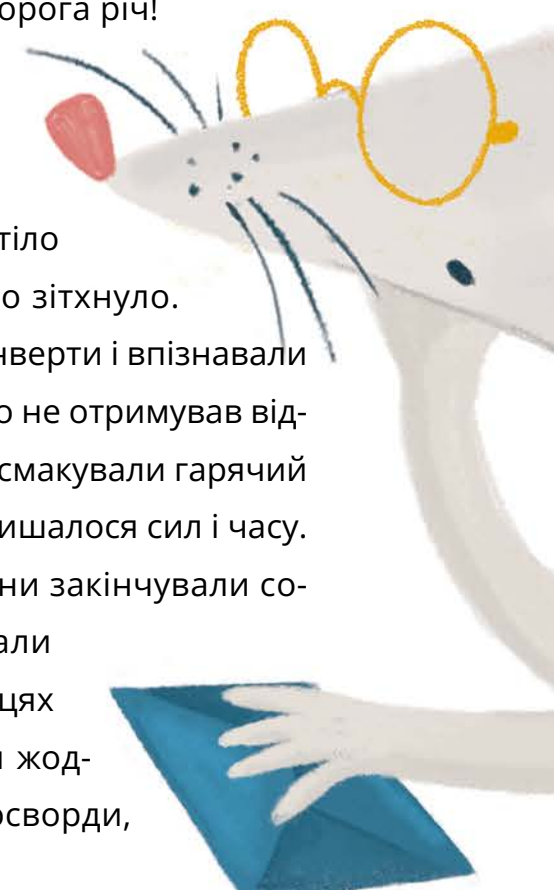
— Ой, Людвіку, менше слів, більше діла. У наші часи люди спілкуються іншими способами.

Мишеня обперлося на рудаву картонну коробку, хотіло ще щось додати, однак лише розтулило рота й сумно зітхнуло. Воно задумалося про минуле, коли вони сортували конверти і впізнавали майже кожного адресата, переживали за всіх, хто довго не отримував відповіді. Згадало Еміля й довгі ліниві полудні, коли вони смакували гарячий шоколад і читали книжки. Однак зараз ні на що не залишалося сил і часу.

Берта постійно вигадувала нові завдання. Коли вони закінчували сортувати посилки, мишка посидала всіх складати журнали й листівки. І так без кінця. Останнім часом на полицях пошти з'явилися всілякі речі, що, здавалося, не мали жодного стосунку до її роботи: календарі, записники, кросворди, браслети, пахощі...

І все це треба було проконтролювати! Коли виснажені мишки падали на ліжка, вони навіть не чули, як відчинялися протягом дня парадні двері пошти та нетерпляче тупцювали люди. Мишки спали без задніх лапок і не бачили снів аж до наступної ночі.

Лише Гоя інколи вискакувала назовні озирнутися, відвідати своїх давніх знайомих, з якими товаришувала, коли ще мешкала на вулиці. Часом поверталася весела, а часом — дещо стурбована.

Цієї ночі вона теж була занепокоєна. І не через когось іншого, а через саму себе.

«Яка несправедливість! Чому в усіх є прізвища, а в мене немає? — роздумувала вона, тягаючи пакунки й зиркаючи на їхні етикетки. — Гарольд Вегель, Ліна Маленька, Ромуальд Цапок, Анна Опівнічниця... І врешті-решт, Берта Довгохвоста й Людвік Мокренький. А я? Гоя. Просто Гоя. Мушу кров з носа здобути собі прізвище. Цікаво, чи можна про таке попросити Різдвяного Дідуса?»

— Чи можна попросити в Різдвяного Дідуса прізвище? — за сніданком заговорила Гоя.

— А навіщо тобі прізвище?

— Як це — навіщо?! Ви ж обоє маєте!

— То й що?

— Еге ж! Якби ти був без прізвища, міг би так говорити. Але ти ж із ним, тому не розумієш мене. Усі мають прізвища, тільки я ні. Я почуваюся такою... неповною. Щось недобре з моєю повнотою.

— Можливо, просто живіт порожній? Чи покласти тобі млинців? — турботливо поцікавилася Берта.

— Здається, млинці тут не допоможуть. Мабуть, я помилялася, коли вважала, що повнота ховається в животі.

— Можливо, ти начиталася тих товстелезних книг Людвіка? — буркнула Довгохвоста.

— Ми вже давним-давно не маємо часу на читання, — як відрізала Гоя, — і книжки тут зовсім ні до чого.

Берта підсунула їй тарілку зі смачними налисниками.

— У будь-якому разі непогано було б підкріпитися. Якщо справді бажаєш мати прізвище, вигдай сама.

— Он як, візьми і вигдай сама? — Гоя повела вусами. — Яюсь дивно й неприродно.

— А яке прізвище мали твої батьки?

— Не знаю! Вони були справжніми кочівниками! Залишили мене маленькою в цьому містечку й вирушили в подорож. Я ніколи вже їх і не бачила. Батька я майже не пам'ятаю, лише маму — вона була красунею, мрійницею, непосидою. Така річ, як прізвище, їх не хвилювала.

— Тоді ми можемо придумати, — запропонував Людвік. — Це скоро, зараз...

— Що тобі пасувало б? Гоя Міцненька, Гоя Мислителька. А може... Гоя Дужедобраподруга?

— Та дякую. Проте ці прізвища не характеризують... мого нутра. Розумієш, інколи я думаю, а інколи ні. І справді, я не знаю, чи завжди буду сильною та гарною подругою. Можливо, колись і розчарую вас. Тому таке прізвище — надто велика відповідальність. І, мабуть, прізвище має з'явитися саме собою. Ви теж утратили батьків, але Берта має довгий хвіст, тому їй прилипло — Довгохвоста, а ти вдерся до пошти весь мокрий від дощу, тому тебе прозвали Мокреньким.

— Але я ж не мушу вічно ходити мокреньким! — порснув сміхом малий.

Берта з Гоєю теж засміялися.

— Гаразд, забудьмо це, — махнула лапкою Гоя, — може, я ще отримаю прізвище. Таке, яким зможу пишатися, яке мені пасуватиме. Наприклад, за добре виконану роботу чи за мужній подвиг. Або попрошу Різдвяного Дідуся. Сідаймо їсти.

— Я вже з'їв... А можна ще? — попросив Людвік.

— Звичайно. І куди тобі, такому худому, стільки лізе? — усміхаючись, дивувалася Берта.

— У мозок!

Про мишей та людей

Людвік завжди цікавився життям, що вирувало по той бік стін пошти. Кілька разів навіть вилазив назовні разом із Гоєю, проте лише потемки й ненадовго. Мишеня більшу частину свого життя провело в будинку, тому не боялося. Бувало, зупиниться й витріщається на ліхтарі чи дерева на узбіччях, на світлофори або велосипедистів, на автомобілі, що проїжджають повз. А Гоя мусила його відтягувати в безпечніше місце ледь не за вуха. Справжній мрійник!

Тому він мусив задовольнятися розповідями Гої і заздалегідь готував різні питання.

— Ти як вважаєш, ким краще бути — мишею чи людиною? — однієї ночі запитав Людвік.

Гоя присіла на край полиці й почухала підборіддя.

— Знаєш, я не раз і сама про це думала. Коли була молодшою і мешкала на вулиці, я вважала, що людям більше пощастило. Вони ходять де хочуть, мають дім, де можуть зігрітися. Ніхто не намагається вдарити їх шваброю, ніхто не дивиться на них із огидою, як багато хто дивиться на мишей. Проте зараз я стала старшою, і мені здається, що ми щасливіші за людей.

— Чому? — мишеня вкрай зацікавилася, аж ближче підсунулося.

— Як би це пояснити. Людям весь час щось недобре. Постійно чуєш, як вони бурчать і скаржаться. Або бачиш, як вони сумують. Але підійти й спитатися, що сталося, не можеш. Саме про це ми сьогодні говорили

!!!
Загублені

Загублені
листи!

з вуличним собакою Волохатком і старим щуром Дуду. Вони розповіли мені кілька історій.

— Які ще історії? Ану розкажи! — нетерпляче промовив Людвік.

— Жодних історій, поки робота не завершена! — заборонила Берта.

Проте ті двоє не послухали, відтягли кілька посилок і продовжили розмову, тільки набагато тихіше, майже пошепки.

— Ці історії про двірника Ромуальда, який по вуха закохався у продавчиню взуття Лінуся, про пекарів-близнюків Ноя і Рая, які посварилися, а ще про податкового інспектора Флоріяна, який понад усе любив квіти.

Щур Дуду не був найчутливішою істотою на світі. Навпаки, він звик дбати лише про власну шкіру, як і всі інші щури. Проте навіть у нього стискалося серце, коли бачив двірника Ромуальда, як той підглядав крізь скло вітрини за продавчиною взуття Лінуся. Щомісяця, отримавши зарплату, він біг купляти нове взуття, щоб мати нагоду заговорити з дівчиною. Проте розмовляли вони небагато, все про взуття, взуття, взуття...

— Який розмір вам потрібний? — цікавилася Лінуся. — Можливо, бажаєте поміряти ці? Вони з нової колекції, шкіряні, дуже міцні...

Ромуальд купляв ті чоботи, гумовики й сандалі, які найбільше хвалила Лінуся. А потім і далі ходив у своїх старих кросівках.

Уважний спостерігач міг би зауважити, що Лінусі теж подобається Ромуальд, проте вони обоє були такі несміливі! Щойно один зазирне у вічі — інший одразу опустить погляд додолу.

Щур Дуду не витримав і вигадав план. Зірвав велику квітку півонії і поклав на порозі крамниці. Щур страшенно знесилився, поки доволік квітку з парку. Він сподівався, що коли Лінуся її побачить, то подумає, що квітку їй подарував двірник, і все зрозуміє. Можливо, тоді крига скресне? Та де тобі!

Дівчина, звичайно, зраділа, оглянулася, похитала головою, потім поставила квітку у вазу. По обіді вона навіть наважилася спитати Ромуальда, чи він не бачив, хто міг залишити квітку на порозі. Але той відповів, що нічого не знає.

І обоє засмутилися. Лінуся — через те, що дарунок не від Ромуальда, а Ромуальд — що в Лінусі з'явився ще один шанувальник. Він так засмутився, що навіть більше не ходив купувати взуття. Похнюпивши носа, грабав і вимітав узбіччя, а вітер, наче глузуючи з нього, розносив у різні боки купи листя.

Схожа халепа трапилася і з пекарями Ноєм і Раєм. Вони мали спільну пекарню з дивною назвою «Як на небі, так і на землі». Там можна було знайти безліч смаколиків. Ще рано-вранці утворювалася довжелезна черга охочих купити свіжий батон чи булочки. Пекарі ледь устигали це все випікати і продавати! Вони завжди працювали з усмішкою, роздавали печиво дітям, які гомоніли надворі. Навіть собаці Волохатку перепав ласий шматочок.

Утім, одного разу якось брати посварилися. Вони вигадували новий рецепт пирога, що мав би стати гордістю пекарні. Однак смаки братів

розходилися. Ной любив солоне, а Рай — солодке. Вони ніяк не могли зійтися на тому, чого насипати до цього особливого пирога — солі чи цукру. Так сварилися, аж уся вулиця чула. Урешті-решт їхня справа розкололася навпіл. Повідкривали кожний собі по пекарні в різних кінцях вулиці.

Там висіли дві вивіски: у вигляді ковчегу — «Пекарня Ноя» та у вигляді хмаринки — «Пекарня Рая».

У пекарні Ноя можна було купити ватрушок із сиром і петрушкою, піріжків із грибами, з квашеною капустою, зі шпиком і сиром тофу.

У пекарні Рая можна було купити булочок із яблучним повидлом і журавлиною, пляцків із чорницями, рогаликів із цинамоном, цукровою пудрою або маком.

Мешканці містечка не зраділи цим змінам. Переважно всі люблять і солоне, і солодке. Тому зараз мусили ганяти до однієї пекарні, а потім волочитися до другої, на іншому кінці вулиці, і знову стояти в черзі.

Окрім того, браття-пекарі стали дразливими і нетерплячими. Інколи вони навіть підвищували голос на якогось нудного покупця, який усе не

міг визначитися. Вони вже не пригощали дітей і Волохатка проганяли геть від своїх дверей.

Собака вважав, що Ной і Рай давним-давно вже могли пробачити один одному, але тепер вони зляться, що посварилися. І хто зараз першим мусить іти миритися? Адже вони однаково були винні й однаково мали рацію.

Кіт податкового інспектора Іон якось обмовився коту Тому, а той розповів тхору Ромі, а тхір усе виклав голубу Вові... Одним словом, містечком поповзла звістка, що пан інспектор Флоріан зі своєю дружиною Ганною знову розбили глека. По правді, Ганна сварилася, а чоловік не суперечив. Він не мав що сказати.

— Ти знов накупляв того клятого насіння й розсади! — аж багряна від люті, трембітала дебели жіночка. — Може, ти з глузду з'їхав?! А за що ми житимемо? Поглянь-но! — Ганна підсунула під носа чоловікові папірець із цифрами. — Ось стільки потрібно на їжу, стільки — на ремонт авто,

а стільки — на комуналку! Ти ж податковий інспектор! Щоб тобі добре було! Як ми це все оплатимо?! Твоїми геранями, фіалками й тюльпанами?!

Це все — чистісінька правда! Флоріян справді був податковим інспектором. Можливо, занадто чутливим та забудькуватим, як на таку професію, проте через ці риси його всі поважали ще дужче. Однак було очевидно, що рахувати більше любила його дружина Ганна. А її чоловік мав іншу пристрасть — квіти.

Після роботи Флоріян одразу поспішав оглянути свої рослини. Ними були переповнені всі закутки будинку, балкон і садочок напроти вікон. Він кожную рослинку обов'язково поливав, удобрював і розмовляв з нею... Що на базарі, що у крамниці Флоріян не міг пройти повз квіточки, усе якусь брав під свою опіку. Зрозуміло, що дружина злостилася. Нерідко траплялося, що інспектор замість моркви, бурячків чи картоплі приносив повний кошик нових зелених підопічних, яких у жодному разі не можна їсти.

Через це Флоріяна мучило сумління, проте інакше він не міг. Зітхала і його жінка Ганна, бо їй уже набридло заощаджувати, складаючи копійчину до копійчини. Їхньому коту Іону теж було нелегко: через сварки господарі зовсім його забули, не бавилися з ним, під шиєю не чухали, не чесали...

— Але я все одно не розумію, — розвів лапки Людвік після того, як Гоя завершила свою розповідь. — Так мало треба, щоб вони всі були

щасливими! Чому б їм просто не поговорити? Двірник би прямо сказав продавчині про свої почуття, близнюки разом би перепросилися, якщо по одному не можуть. А інспектор пояснив би дружині, що квіти він любить набагато більше за цифри, можливо, тоді вони б разом вирішили, що робити далі.

— Може, вони не наважуються, бояться, що інший не зрозуміє і відштовхне. Не хочуть пошитися в дурні, — відповіла Гоя, — так мені пояснив Волохатко.

— По-дурному — зовсім нічого не робити! Просто тихенько собі тужити і злоститися.

— Такі вже ті люди. Тому я й кажу, що, мабуть, нам, мишам, не так і погано. Ми боїмося лише справжньої небезпеки, а коли маємо якийсь клопіт, одразу шукаємо рішення.

Людвік постукав кігтками об край полиці.

— Можливо, ми можемо допомогти тим людям? — запропонував він.

— Гм... — кахикнула Гоя, — мабуть, ні. Сумнівно... А раптом можливо? Якби ми вигадали щось, зробили б добру справу. Навіть дуже добру! Мабуть, навіть героїчний учинок!

Зненацька в її очах спалахнули блищики.

Як з'явилася САНЛ

Миші довго не тримають думок у голові, вони мусять їх виказати та втілити в життя. Тому невдовзі Гоя з Людвіком розповіли Берті, про що вони розмовляли тієї ночі. Але Довгохвоста не була в захваті.

— Ні, ні, ми цілий світ не врятуємо. У нас свої клопоти, ледь устигаємо крутитися, — говорила вона, заперечливо хитаючи головою.

— Ну, Берто, хто ще їм допоможе, якщо не ми? — стурбовано запитував Людвік.

— Вони й самі можуть собі допомогти!

— Але вже очевидно, що не можуть! Ти сама казала, що люди в наші часи мало пишуть листів, бо спілкуються іншими способами. А мені здається, що вони зовсім уже розучилися спілкуватися...

— Ох, Людвіку, ти якось висунь носа з нірки й озирнися навколо. Побачиш, люди тільки-но й говорять, говорять і говорять.

— Одна річ — говорити, а інша — порозумітися, — втрутилася в розмову Гоя.

— Я нічого не хочу чути. Наближаються свята, і до пошти он-он поплинуть посилки...

— Посилки, посилки, посилки! — як відрубав малий. — Чи ти, Берто, вже забула, як колись хвилювалася через людей? Ризикувала життям, щоб допомогти Емілю. А тепер у голові тільки робота! Навіть бубніти й бурчати почала. Мусиш негайно щось зробити, бо інакше... бо інак-

ше... інакше тобі грозить повне олюднення! — збуджено проторохтіло мишеня.

Берті аж щелепа відвисла, а Гоя ледь глечика з лапок не випустила.

— Пробач, — збагнувши, що переборщив, одразу вибачився Людвік. — Коли мене захопить якась думка...

— Та знаю, знаю, нічого, — зітхнула Довгохвоста.

Мишеня ще роззявило рота, аби сказати щось, але Гоя копнула його в ногу — дала знати, що зараз краще забути цю тему.

Ах, уже ті ідеї, сказав би Людвік, ти можеш їх забути, але вони тебе — ніколи! Стукатимуть, доки не достукаються.

Малий цілу ніч не міг заснути навіть після важкої роботи. Йому ніяк не вдавалося заспокоїтися. Сидів, наче закам'янілий, і роздумував. Глибоко в його мозку швидко крутилися коліщатка. Через годинку він схопив зошит і щось накреслив. Спочатку на одній сторінці, а потім — на другій. З вулиці повернулася промерзла Гоя.

— Ситуація та сама? — запитало мишеня.

— Та сама, — відповіла Гоя.

— Я придумав, як суттєво пришвидшити нашу роботу, — Людвік посунав у її бік креслення. — Чи зможеш дістати декілька дрібниць, щоб дещо сконструювати?

— Звичайно!

Згодом підготовчі роботи були завершені. Коли пошта спорожніла, а Берта ще крутилася в нірці, Людвік із Гоєю вдвох побігли до відділу посилок. Там прикріпили до полиць мотузки, змонтували автоматичні підйомники й поставили високу розсувну драбину. Потім, обтерши піт із чола, заплескали в долоні. Чудово попрацювали!

— А що це? — оторопіла Берта, переступивши поріг.

— Заощаджувач часу! — пишаючись, заявили Гоя з Людвіком.

Винахід випробували тієї ж ночі. Довгохвоста ніяк не могла надивуватися, як ефективно все працювало! Усі листи й посилки були складені й посортвані вже до півночі! Усі газети й журнали лежали на своїх місцях! Листівки — і ті поскладані! Так ще ніколи не бувало...

Тієї ночі вперше випав сніг.

Миші посідали на широке підвіконня й дивилися на сніжинки, що тихо кружляли на вулиці. Сніжинки трохи несміливо й неквапливо спускалися на землю, а бешкетник вітер усе хапав жменьку і знов закидав назад у небо. Осінь відступала, понура сірість почала вбиратися в білі шати. Настала зима, а разом із нею — хвилююче очікування Різдва.

— Ти справжній мішок з ідеями, Людвіку! — похвалила Берта. — А ти, Гоє, найпрацьовитіша мишка з нас усіх. І як вам це вдалося?

— Неправда! Найпрацьовитіша — це ти, Довгохвоста! — заперечила Гоя, гриючи свої долоні об горнятко з солодким напоєм.

— Ще б пак! — сказало мишеня, закутавшись у плед.

— У нас знову з'явився час на читання книжок та на гарячий шоколад. І ще багато на що!

— А на що ще? — з надією закліпав очима Людвік.

— Ну...

Берта ввімкнула світло у вітальні й, покликавши всіх за круглий стіл, промовила:

— Гаразд, то як ми можемо допомогти тим людям?

Гоя з Людвіком презирнулися. Усі їхні клопоти з тими винаходами були лише передмовою до втілення справжньої мети. Отже, навіть не треба говорити, як вони зраділи.

— Ми створимо САНЛ! — заявило мишеня.

— Що-що? — разом спитали Берта з Гоєю, бо для обох це була несподіванка.

— Секретну Агенцію Написання Листів! — розбірливо й повільно вимовив Людвік.

Ця думка навідала його лише годину тому, але він був переконаний, що вона золота.

— Секретну агенцію написання листів! — повторила Довгохвоста.

— Ага.

— Зачекай... Тоді ми станемо агентами? Секретними агентами? Нічого собі! — Гоя аж махнула горнятком.

— Поясни, Людвіку, що ти знову надумав? Поки що я нічого не розумію.

— Я теж. Але мені це вже подобається! — захихикала Гоя.

Про план А

Задум Людвіка був такий: написати листи із зізнаннями.

Лінусі від Ромуальда. Ганні від Флоріяна. Ною від Рая або навпаки.

— Йой, але так робити негарно... — не погоджувалася Берта.

— А я підтримую. Усе це задля їхнього блага! Шляхетна мета виправдовує засоби, — заявила Гоя.

— Ти теж колись написала листа Емілю від імені Різдвяного Дідуса, — нагадав Людвік.

Берта почервоніла. Чистісінька правда. Але це було давно... А вона все одно не хотіла поступатися.

— Спершу ми маємо посприяти, щоб вони самі написали листи, — говорила вона. — Спробуємо підсунути їм по конверту з аркушем білого паперу. Може, здогадаються викласти свої почуття. Пустий аркуш так і проситься бути написаним.

— Проте тоді ми не будемо Секретною агенцією написання листів! І не будемо секретними агентами... — Гоя розчаровано впала ниць на стіл.

— Будемо! Під час секретної операції ми мусимо діяти абсолютно секретно! — пояснила Довгохвоста.

— Ну що ж, я погоджуюся, — поміркувавши годинку, промовив Людвік. — Кожний справжній агент повинен мати плани А і Б.

— І якщо план А не вдасться, одразу візьмемося за план Б. Обіцяєте? — вимагала Гоя.

— Обіцяємо!

Рано-вранці, поки в містечку господарював північний вітер, наша трійця по бордюрах тротуарів та повз стіни будівель попленталася до щура Дуду. Старенький довго незадоволено бубнів, що в такий час, у таку погоду його змусили вилазити з теплого закутка в закинутому півпідвалі, але згодом погодився відпровадити мишей.

— І що ви тут надумали? — дорогою спитався Дуду.

— Не ображайся, ми не можемо зараз сказати, — потрусила головою Гоя. — Це секретне завдання.

— Можливо, ми потім розповімо, — обмовилася Берта.

Утім, Дуду махнув лапою — його це не дуже цікавило.

Перший конверт вони залишили біля дверей взуттєвої крамниці.

Другий поклали на купу листя.

Інших два — біля пекарень близнюків.

Останній сунули у двері будинку інспектора.

Можливо, все вдасться?

Але не вдалося...

Коли Лінуса побачила конверт, вона дуже зраділа, втім, відкривши порожній лист, знову засмутилася.

Потім, не збагнувши, що з тим папірцем робити, склала з нього літачок і пустила за вітром. Літачок приземлився поруч із конвертом Ромуальда, але двірник не звертав на нього уваги, бо вважав, що це сміття та й годі.

З близнюками теж нічого не вийшло. Ной аркуш паперу побгав, а Рай порвав.

П'ятий конверт навіть не потрапив до рук Флоріяна. Його знайшла Ганна, і її навідала чудова думка: вона написала на аркуші паперу список покупок, щоб чоловік по дорозі в магазин нічого не забув.

Можна визнати, що план А доволі скоро провалився.

Про план Б

Настав час плану Б.

Миші тягнули жереб. Коли витягли, виявилося, що Берта писатиме лист замість Флоріяна, Людвік — замість Ромуальда, а Гоя замість одного з пекарів.

Мишки дещо знали про цих людей, усіх бачили наживо, проте незабаром зрозуміли, що план Б не такий уже й простий, як їм здалося з першого погляду.

Треба було постаратися й увійти у становище тих людей. А як миші відчувати себе людиною? Та ще й лист мав бути переконливим, щоб ніхто нічого не запідозрив.

— А як свої думки викладав би податковий інспектор?.. — уголос міркувала Берта. Вона знайшла на пошті лист від податкової інспекції і вирішила дещо запозичити. — Проте він пише своїй дружині, тому я трошки зміню, щоб не перегнути палицю. Має вийти зовсім непогано.

Людвік цікавився не лише науковими виданнями, він перечитував й інші книжки, навіть любовні романи. Тому вважав, що має певний досвід. Він склав листа від Ромуальда доволі швидко й легко.

А Гоя мучилася. Писала й перекреслювала, перекреслювала і знову писала.

— Чоловік виклав би все коротко і ясно, — вирішила вона й перекреслила два, на її думку, зайвих абзаци. — І, можливо, не треба стільки

почуттів. Гм... Можливо, навіть дещо незграбно, головне — щиро. Ай, буде добре!

До наступного ранку всі листи були написані й покладені в конверти.

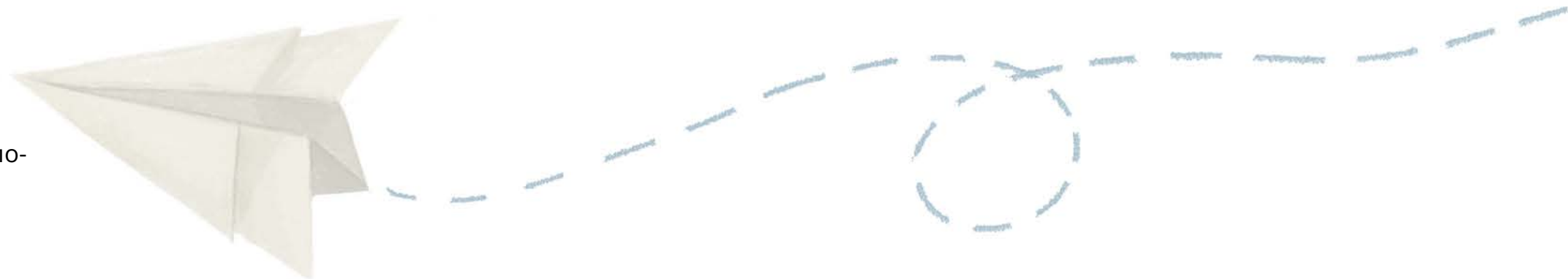

Гоя побоювалася, що ще недостатньо доклалася до подвигу, і запропонувала самотійно доставити ці листи. Вона легко переконала Людвіка з Бертою залишитися на пошті, бо стояла морозна погода — перехожим аж пара з рота йшла. У них почервоніли й потекли носи, а волосся вкрилося памороззю. Проте Гоя звикла тинятися вулицями в будь-яку погоду.

Мишка схопила листи, обгорнула їх шарфом і побігла. Одразу почала лаяти вітер, бо той так завивав, що аж вуха опускалися. Вона не могла йти найкоротшим шляхом — по головній вулиці, оскільки там було надто багато людей. Одні поспішали на роботу чи у школу, інші ходили по крамницях, вибираючи подарунки та прикраси на прийдешні свята. Тому Гоя повернула на бічну кам'янисту стежку, що вела до Лінусиної крамниці.

Хоча мишці було холодно, її настрої лише покращувався, а згодом узагалі став піднесений. Ось, нарешті вона спішила назустріч пригодам! Ба, тепер вона сама здійснить подвиг!

Яка ж вона відважна, яка ж добра! А чим вона гірша за тих героїв із книжок: Тома Соєра, Філеаса Фогґа, Пітера Пена та інших? Нічим!

Зараз вона заслужить собі прізвище — і стане на один щабель зі всіма шукачами пригод, а можливо, навіть вище. Що не кажи, вони — люди, а вона — миша, але яка! Справжня супермиша! Гоя не на жарт замріялася...

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.